„Normänner“, anti, mis tähhendab pohja poolt tuknud mehhed, — se nimmi sai kui hirmo ja pelletesse asji kuulsaks ja tähtsaks, kellega emmad kaua aega pärrast omma lastele hirmotusseks »kolli«-teggid, ütteldes: „Olle tassa, Normannid tullewad!“ —

Polle siis immekspanna, et se rahwas wägga tuim ja kangekaelne olli ristiusko heitma ja armoöppetust ommaks ellowalguseks wastowötma, nenda et se moöga ja oddadega piddi sama kulutud. Sünniks seia kohta üttelda, mis Jehowa Kainile räkis 1. Mos. 4, 10—12: „Mis sa olled teinud? sinno wenna werre heäl kissendab Minno pole Ma pealt, mis omma suud lahti teinud so wenna werd sinno käest wastowöttes. Kui sa harrid maad, siis ei pea ta sulle omma rammo mitte andma; hulkumas ja pöggenemas pead sa Ma peäl ollema.“

Meie Eesti-rahwa ristiusso wastowötmissest, mässamistest, söa ning suurte lahhingidest Tani- ja Saksa „Moöga-ritride“ wasto on ka jubba Tarto Tähtramatudes piltidega 1860, 1861 ja 1862. aastal laiemalt rägitud, sepärrast siis ka jubba surema hulga Eesti-rahwal tuttaw asji, ja polle meil tarwis neist ennam juttustada: Meie rägime siis-

sest, mis weel peäle selle meie maast ja rahwast luggejattel tundmatta on ja sünnib üllespanna.

Jubba wannast ja wägga ammust aiast kidetakse, et Eesti-ma on üks rikkas wilja Ma olnud. Jöed, oiad ja järwed täis kallo, ja metsad täis lindo ja mitmesuggusid metsaellajoid, ni kui on: pödrad, karrud, jänesed ja teisi neljajalgsid. Tallupoiadel ehk ma-mehhel, kellest ikka kidetakse, et ta ennamiste on wägga moistlik ja tulline köbba pöllo-mees olnud, olli igga aasta rohket kaupa linna wia; keiksuggust pöllo wilja, met woi maggusat, linno, lihhawaid tappo ellajaid ja mönda muud. Üks sällites rukkid polle sel aial ennam maksnud, kui 12 rubla höbb. Talliinnast ükst on igga sui 10 tuhhat sällitest rukkit wooramale wäljawetud. Kodduse lomade kaswatamisse polest on nisammoti wägga kidowäärt luggu olnud. Eesti-ma hobbosed ja sarwilisted lomad on känna wäggewa rohho made peäl sureks ja lihhawaks kaswanud. Üks hästi numatud ja raswane härg, mis suur ja wäggew piddand ollema, on agga 3 rubla ja numatud sigga poolteist rubla maksnud.

Polle siis immekspanna, et kaupmehhed ja hantwärkid linnades wägga rikkaks ja ka wäggewaks said, et omma rohke rahha kulluga ja ma-mees-

Eesti-rahwa mÃƒÂ¶nnus Kalender 1864, lk. 23